

iPure^{cz}

AI a bezpečnost | Školství, které nestárne | Yolobox ULTRA
Hardwarová fronta 2024 | Apple ve firmě #7

iPure.cz 347/2024, osmý ročník | **Zakladatel:** Filip Brož | **Šéfredaktor:** Radim Kroulík
Redakce: Jan Březina, Jan Pražák, Marek Hajn, Daniel Březina, Jura Ibl, Karel Oprchal, Jan Netolička,
Karel Boháček, Martin Adámek, Jakub Michlovský, Jakub Dressler, Michal Rada, Michal Henych, Kamil Chudačík
iPurecz, s.r.o., IČ: 06481663 | **Kontakt:** redakce@ipure.cz

AI všude kolem nás

Editorial ■ Radim Kroulík

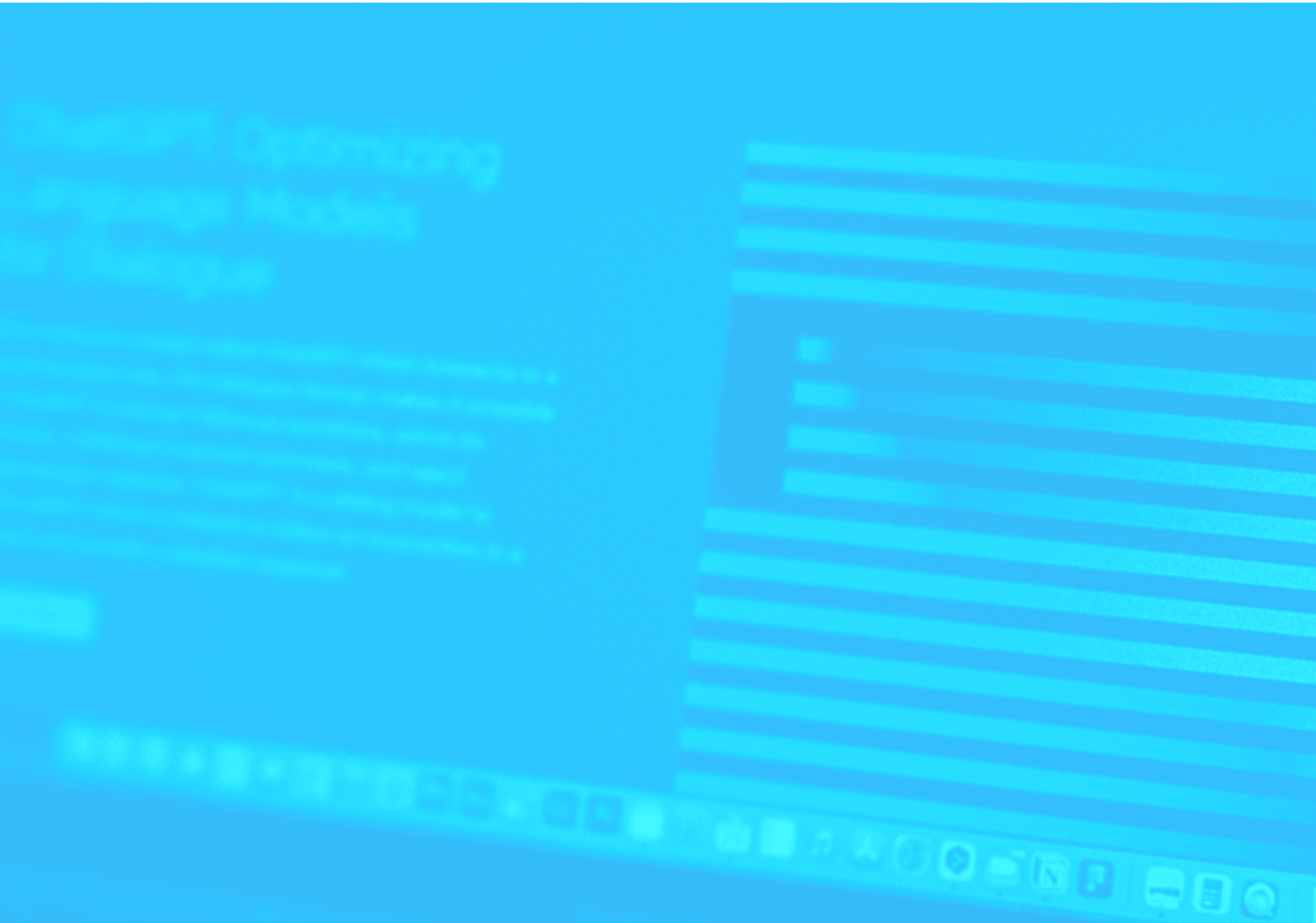
Sportovní terminologií by se dalo říct, že se Apple vydal hned na dva dlouhé maratony. Zatímco vydávání nových iPhoneů je krátký sprint, při kterých Apple seká každý rok vyladěná zařízení, tak v případě Vision Pro a Apple Intelligence jsme na začátku velmi dlouhého běhu.

První ohlasy na představení Apple Intelligence jsou velmi pozitivní a je skoro až s podivem, jak rychle se rozplynulo přesvědčení, že Applu v tomto „maratonu“ soupeři nenávratně utekli. Uvidíme, jak bude vypadat první testování v praxi a jestli si Apple udrží pozitivní ohlasy i po zveřejnění této novinky.

Ať už to dopadne jakkoliv, a ať už dopadne jakkoliv spor Applu s EU a potenciálním vynecháním Apple Intelligence v rámci Evropské unie, tak umělá inteligence je a bude všude kolem nás. To sebou přináší pozitiva, ale i potenciální hrozby a Filip Brož se ve svém článku v tomto čísle zamýšlí, jestli se máme obávat umělé inteligence. Bude žádoucí, když kromě umělé inteligence zapojíme také inteligenci lidskou a budeme o složitých problémech přemýšlet v mnohem širším kontextu než prostřednictvím výkřiků na X nebo jiné sociální síti.

Jako vždy přeji příjemné čtení!

Máme se obávat umělé inteligence?

Magazín ■ Filip Brož

Umělá inteligence (AI) představuje významný pokrok v technologii, který má potenciál výrazně ovlivnit mnoho aspektů našeho života. Zároveň s tímto pokrokem však přicházejí i rizika a nebezpečí, která je třeba brát v úvahu. Asi víte, že poslední dva roky se pohybují v kyberbezpečnosti, a právě sběr osobních dat vidím jako klíčový.

Pojďme se však podívat i na jiná rizika, která časem budeme muset začít řešit. Jedním z nejčastěji diskutovaných rizik AI je ztráta pracovních míst. Automatizace a robotizace pracovních procesů mohou nahradit lidskou práci v mnoha odvětvích.

PŘIJDETE O MÍSTO?

Například v průmyslu, logistice nebo administrativě mohou AI systémy vykonávat úkoly efektivněji a levněji než lidé. To může vést k masovým ztrátám pracovních míst a vyvolat sociální a ekonomické problémy, pokud nebudou přijata opatření na podporu rekvalifikace a tvorby nových pracovních příležitostí. Myslím si, že nebudu daleko od pravdy, že velmi brzy vzniknou pozice a kurzy, které budou lidi učit, jak s AI zacházet, jak správně používat ChatGPT nebo Gemini.

ETICKÁ A MORÁLNÍ DILEMATA

AI přináší také mnoho etických a morálních otázek. Jedním z příkladů je rozhodování autonomních vozidel v krizových situacích. Jak by mělo auto řízené AI reagovat, když je nevyhnutelné, že dojde k nehodě? Který život má být upřednostněn? Další etické otázky se týkají použití AI v medicíně, kde může rozhodovat o diagnózách a léčebných postupech, což může mít přímý dopad na lidské životy.

Už teď můžeme vidět AI Elona Muska, jak řídí auta či taxíky Tesla. Mám doma Teslu a mohu říct, že autopilot od Tesly není jen „obyčejný“ autopilot. Opravdu se snaží vyhodnocovat dopravní situace a často mi zasáhne do řízení, když to nečekám, například při popojíždění v koloně, kdy mi tam někdo nečekaně hodí blinkr a vjede do pruhu. Auto ihned zareaguje.

DISKRIMINACE A DATA

AI modely jsou tak chytré, jaká data jim poskytneme. Z toho důvodu vždy lidem říkám, ať opravdu přemýšlí, co do ChatGPT chatu píšou, jaké fotky si nechávají upravovat či kolik API povolení jim dáme. Už teď existují firmy a startupy, které se zabývají tím, co bude po životě, tzv. Griefbots. Stačí jim poskytnout přístup k vašemu telefonu, vzpomínkám, fotkám či zprávám a ihned můžete mít vedle sebe svůj klon, samozřejmě v podobně AI chatbota. A teď si představte, že se vám něco stane, třeba i to nejhorší – umrtí. Vaše rodina může pak pomocí těchto firem vytvořit vaši kopii, a vy budete „žít“ dál. Je to už za hranou?

AI systémy se učí z dat, která jsou jim poskytnuta. Pokud jsou tato data neúplná nebo zaujatá, mohou být výsledky AI také zaujaté. To může vést k diskriminaci a nespravedlivému zacházení s určitou skupinou lidí. Příkladem může být AI používaná

při přijímání zaměstnanců, která může nevědomky preferovat určitý typ kandidátů na základě zkreslených dat.

BEZPEČNOST A ZNEUŽITÍ

AI může být také zneužita pro nelegální a neetické účely. Hackeři mohou využít AI k vytvoření sofistikovaných kybernetických útoků, které je těžší odhalit a zastavit. AI může být také použita k vytváření deep fake videí a audionahrávek, které mohou být použity k šíření dezinformací, vydírání nebo poškozování pověsti jednotlivců a organizací.

Už teď umí ChatGPT vygenerovat phishingový email či jiný škodlivý kód, který stačí jen upravit a poslat dál. Hackeři mají mnohem méně práce. Už teď se na darknetu prodávají účty k ChatGPT s osobními daty. Jako u všeho, ChatGPT a AI může pomáhat i škodit zároveň. Opět to začíná u vašich dat. Přemýšlejte, než něco někam napíšete nebo požádáte o nějaké další „generování“ obsahu.

ZTRÁTA SOUKROMÍ

Sběr a analýza velkého množství dat, na kterých jsou AI systémy založeny, představuje riziko pro soukromí jednotlivců. AI může být schopna analyzovat a predikovat osobní chování, což může vést k zneužití těchto informací například pro marketingové účely nebo sledování obyvatelstva.

Tato hrozba je zvláště relevantní v kontextu vládních a komerčních sledovacích systémů. Nechci si ani domýšlet, co vše nás v budoucnosti může čekat...

AUTONOMNÍ ZBRANĚ

Jedno z nejnebezpečnějších potenciálních použití AI je v oblasti vojenské technologie. Autonomní zbraně, které jsou schopny samostatně rozhodovat o útocích, představují obrovské riziko pro globální bezpečnost. Takové systémy mohou jednat bez lidského zásahu, což zvyšuje riziko neúmyslných konfliktů a eskalace násilí.

Stačí si jen vzpomenout, co udělají s lidským chováním a názorem zmanipulované volby, byť o jen pár hlasů, či nějaká konkrétní situace, která se však nikdy nestala. Stále si vzpomínám na Facebook a incident Cambridge Analytica. Už tam fungovalo v praxi AI, ale rozhodně ne v takovém měřítku, jaký potenciál má dnes.

ZTRÁTA KONTROLY

Nakonec je zde i riziko ztráty kontroly nad systémy AI. Pokud by se AI vyvinula do bodu, kdy by byla schopna sama sebe vylepšovat a učit se bez lidského dohledu, mohlo by dojít k situaci, kdy bychom nad ní ztratili kontrolu. Tento scénář, často diskutovaný v kontextu tzv. super inteligence, by mohl mít

Jedno z potenciálních použití je v oblasti vojensví. Autonomní zbraně, které jsou schopny samostatně rozhodovat o útocích, představují obrovské riziko.

nepředvídatelné a potenciálně katastrofální důsledky. Však si pusťte pár filmů, například Já robot.

ZÁVĚR

AI představuje neuvěřitelnou příležitost pro lidstvo, ale zároveň přináší i značná rizika. Je důležité, aby vývoj a implementace AI byly prováděny s ohledem na etické, právní a sociální aspekty, aby byla minimalizována rizika a maximalizovány přínosy. V této souvislosti je klíčová spolupráce mezi vědci, vládami, průmyslem a společností, aby byl zajištěn bezpečný a spravedlivý rozvoj AI technologií.

Jak k tomu můžete přispět vy? Stačí selský rozum. Zkuste aplikovat pravidlo „zero trust“ aneb nikomu a ničemu nevěřte. Vždy si vše ověřte a přemýšlejte, co děláte a kam co píšete.

Škola, která nezestárne

Magazín ■ Karel Oprchal

Tak je za námi další školní rok. Uteklo to dle mého úsudku ještě rychleji než vloni, a proto je možná o to důležitější si teď dát chvíli a bilancovat, jak na tom ve školství vlastně jsme a kam jsme se za poslední roky posunuli. Jak se na realitě ve školách podepisují vnější změny, protože školský systém je, jak víme, již stovky let víceméně nezměněný? A jak s dlouhodobě udržitelným vzděláváním souvisí nedávno představený vůz Bugatti Tourbillon?

Když Mate Rimac, CEO Bugatti Automobiles, 20. června představoval světu nový Tourbillon [turbijon], řekl možná nej-památnejších větu o autoprůmyslu za posledních několik desítek let. „Já věřím, že co nejvíc způsobuje, že auto začne působit jako z minulé doby, je právě jeho obrazovková technologie. Proto jsme se rozhodli do našeho nového vozu žádnou viditelnou obrazovku nedat. Pokud ji budete chtít použít, např. při používání navigace z vašeho telefonu pomocí CarPlay, můžete si ji vysunout z palubní desky.“ Toliko Mate Rimac, Chorvat, zakladatel značky Rimac, specializující se na elektrické supersporty. Má to v hlavě evidentně srovnané – Rimac je šílenost, říká. Bugatti je šperk. A pokud se nám má jednat o to, aby z dětí a mladých lidí ve školách něco bylo, musí i vzdělávání být opečováváno jako šperk, nikoli jako šílenost a prostředí vhodné pro všemožné experimenty.

ŽÁDNÉ JEDNO ŘEŠENÍ

Jsem pro využívání všech možných smysluplných technik a v kontextu tohoto článku i technologií ve výuce. Myslím, že sdílení dat, kolaborace na různých dokumentech, úspora papíru díky digitalizaci materiálů a mnohé další jsou skvělé věci, co nás mohou všechny šíleně posunout dál. Výuka se tím určitě může posunout na novou úroveň, být

dynamičtější, interaktivnější, možná lépe zapamatovatelná. Teoreticky je možné toho i víc stihnout, pokud to člověk dobře uchopí, a především je taková výuka konečně bližší realitě, ve které každý z nás, a zejména pak ty děti, každodenně žije.

Sám s tím bohužel z pozice žáka tolik zkušeností nemám, vyrostl jsem holt v jiné době... Za žádných okolností by se ale nikdy nemělo dopustit, aby ze školství vymizelo psaní rukou na papír, analogová tabule nebo aspoň flipchart a fakt, že si děti a studenti musejí psát vlastní poznámky, na jejichž memorizaci bude trváno. Pokud se od tohoto začne upouštět, a já nabývám přesvědčení, že ano, potom letíme vstříc otevřené náruči umělé inteligence, která nás pak akorát zadusí.

Školství má být pro všechny, ale neexistuje jednotná úroveň vzdělání, k níž se má každý bez výjimky dopracovat. Dopadá to pak totiž tak, že se houfně slepuje z nároků na všechny děti a říká se tomu digitalizace a zpřístupnění. Aby bylo školství konečně hravé, bez stresu a friendly, přičemž to jsou jenom zoufalé snahy vyhnout se jediné pravdivé větě, která zní, že takhle se naše školství tempem troskotajícího raketoplánu propadá na jedny z nejhorších příček na světových žebříčcích. Když si otevřete loňské výsledky měření PISA, bude vám z toho fyzicky špatně. Vykradu Václava Havla a řeknu, že naše školství nevzkvátá.

A řešení? To se samozřejmě samo nabízí – nikdy neexistovalo, neexistuje a nebude existovat jen jedna správná cesta. Podstatné je si jen stanovit cíl a podniknout takové kroky, aby toho cíle bylo jakž takž v rozumném čase dosaženo, protože jaké řešení by bylo bývalo ještě lepší, to stejně není možné nijak určit... Naším cílem mají být v tomto případě široké a přesné znalosti našich dětí, jejich schopnost vyjádřit se celou větou, v ideálním případě souvětím a ne jen v mateřském jazyce, ale ideálně také ve dvou dalších. Schopnost argumentovat a hájit názor, vést slušnou a sofistikovanou debatu, kde se člověk společně s partnery a oponenty dobere konce, který má hlavu a patu.

Technologie mají sloužit právě k tomuto, k vyzdvižení školství, jak je nastaveno, do 21. století, kdy je potřeba se v informacích vyznat a mít v myšlení systém, a ne dětem říkat, co si mají myslet. Oni si to stejně myslet nebudou a pokud nebude vzdělávacím procesem protkáno nadšení z objevování, pokud nebudeme ignoranti jak vůči sobě navzájem, tak vůči látce, všechno bude fungovat mnohem lépe. A v takové situaci je v podstatě úplně jedno, jestli píšete křídou na tabuli, do nových Poznámek v iPadOS 18, plnicím perem do sešitu nebo klackem do písku. Učíte se, a to je, oč tu běží.

EVOLUCE JE LEPŠÍ NEŽ REVOLUCE

Motivace k napsání tohoto článku pochází z takového brainstormingu s Radimem Kroulíkem, z něhož vypadlo, že tím, že střední školství opustil už před mnoha lety, už v podstatě nezná realitu na českých školách. Mně proto i z tohoto důvodu přijde perfektní zde poznamenat, že mám skutečně dojem, že pouze lidé v mém věku a starší ještě zažili dobu, kdy na jejich život a jejich vzdělání měla škola skutečně hmatatelný vliv. Co se dnes děje, je, že jsme se lekli stavu školství, které už desítky let nevkvétá, a tak se politici, inspektoři i učitelé začali soustředit na všechno kvazi moderní, abychom jako hrr dohnali, co jsme promeškali, čímž vznikl částečně ještě víc zkostnatělý hybrid, který chce běžet, ale stojí v bahně. Školy nemají zázemí pro to, co by chtěly, učitelé nemají vzdělání a mindset na to, co by se po nich chtělo, a vlastně s tím nejde moc nic dělat, protože nemůžete nikomu nakazovat, jak má učit. Každý, kdo se na procesu vzdělávání podílí, má svoji vlastní představu, jak by se to mělo dělat, tudíž každý učitel volí vlastní přístup a tak to dělá i každý žák. Holt s jinými lidmi se často jen těžko shodnete...

Měli bychom se proto zklidnit – a to tak, že hodně. Neměli bychom chtít změnu hned a neměli bychom ji chtít tím, že se budeme vnitřně chtít opustit vše, co nám kdysi bylo svaté, jen proto, že

musíme něco udělat. Naše školství dnes svou roztržitostí nekráčí nikam, přestože tu pomocí inkluze, státní maturity a podobných jiných iniciativ proběhlo už mnoho snah o dosažení přesného opaku – tedy o sjednocení. Bugatti svůj nový model nazvalo Tourbillon proto, že se má jednat právě o kus, který bude věčný. Tourbillon je fascinující součástka některých mechanických strojů původně kapesních hodinek, který má strojků pomáhat překonat síly gravitace, díky čemuž má jet věčně přesně. Projekt Tourbillon byl také před svým představením na sociálních sítích uváděn mottem „pour l'éternité“, tedy „navždy“. Má to být absolutní vrchol hyperauta, další jedinečný vůz, který není vyroben pro dnešek, ale pro dekády a staletí, která přijdou. Jako každé hyperauto v minulosti; každé z nich představovalo milník a nesmazatelně se zapsalo do historie. Definovat si tedy včas, jak dosáhnout toho, aby auto vyrobené dnes podle toho, co dovedeme, obstálo v boji s časem a i za 50 let bralo lidem dech, bylo naprosto zásadní. A v Bugatti to zvládli, postarali se o revoluční, plně analogový interiér s jednou obrazovkou pro případ, že byste ji potřebovali, protože o ní auto být nemá. Nehleďte na to, že by Bugatti s deseti displeji bylo naprosto nerozeznatelné od vašeho Mercedesu, Tesly nebo Volkswagenu... A to jako majitel Bugatti Tourbillon

nechcete. Ptám se proto já vás – je vzdělávání o displejích?

Ne, nemyslím si to a neumím si představit situaci, kdy by to tak mohlo být. Nejsem proto i jako moderně uvažující člověk vyloženě zastáncem názoru, že naše školství potřebuje radikální proměnu, ono to je systémově s velkými skupinami dětí jednoduše velmi těžko proveditelné. Jsem zastáncem názoru, že naše školství potřebuje dýchat a musí mu být dán čas, aby do sebe pojalo ty v úvodu uvedené vnější změny, za předpokladu, že tomu systém půjde naproti, ale nebude se snažit předbíhat událostem. Jak jsem uvedl, jsou učitelé, kteří chtějí učit jinak, tak nechtě. Jsou učitelé, kteří se do toho z toho či onoho důvodu pouštět nechtějí, a to je také v pořádku. Oba tábory by se ale měly shodnout na tom, že pokud si s dítětem nesesdnou, nevykonají společně práci, která jim oběma dává smysl, to dítě u toho nebude samo psát – ideálně perem na papíru, aby ho zbytečně nic nerozptylovalo – a pak se k tomu učivu doma nevrátí, tedy si ho žádnou formou nezopakuje a příště se na něj nenaváže, pak nebude fungovat nikdy nic a nepomůže nám ani svěcená voda, natož AI a ChatGPT. Na vzdělávání se v každé společnosti, i mezi mravenci, podílejí dva – ten, co vyučuje, a ten, co ho poslouchá. Je to klasický dialog, žádné objevení Ameriky se tu nekoná. A pokud jeden z účastníků nechce, nepohne s ním ani pár volů.

Yolobox ULTRA

pro lepší webináře
a Apple Poradny

Recenze ■ Honza Březina

Streaming, nebo chcete-li živé vysílání, je něco, s čím přicházíme stále víc do styku. V našem případě jsou to webináře, on-line Apple Poradny, on-line kurzy a redakční meetingy. Hledali jsme a našli řešení, které přináší nejen vyšší kvalitu, ale i komfort. Proč jsme zvolili Yolobox ULTRA?

Cest je opravdu hodně. Pokud chcete živě vysílat, tak možností, jak to udělat, je opravdu hodně. Tou bezesporu nejlevnější je pořídit streamovací aplikaci a používat iPhone, iPad nebo Mac. Na iPhoneu a iPadu se mi osobně nejvíc osvědčil StreamLabs, na Macu populární a bezplatné OBS. Bohužel obě řešení mají své limity, se kterými musíte počítat.

V případě iPhoneu a iPadu je dnes největší problém připojit kvalitní příslušenství. Pokud máte externí mikrofon, kameru a sluchátka, tak je přes USB-C fyzicky připojit dokážete, ale aplikace je bohužel neumí zatím používat. Takže jste odkázáni na to, co Apple vestavěl do zařízení, což může stačit a někdy vás to naopak může velmi omezovat. V případě OBS je zase problémem stabilita, a to nejen aplikace samotné, ale hlavně její interakce se systémem a dalšími aplikacemi. Čím víc toho připojíte, čím déle vysíláte, tím větší je riziko, že něco bude špatně. A to nemluvím o situacích, kdy těsně před vysláním zjistíte, že vám někde chybí práva, aktualizace systému něco změnila apod.

Další možností je místo lokální aplikace použít některou se streamingových služeb, jako je třeba Zencast, Riverside apod. Výhodou je, že pokud funguje prohlížeč, nemělo by vám již nic stát v cestě. Zde je pro nás, uživatele Apple, velkým limitem

to, že webová verze běží pouze v plnohodnotném Chromu, takže jen na Macu. iOS/iPadOS aplikace těchto služeb jsou bohužel doslova tragické. Navíc kvalita záznamu je také limitována řadou faktorů, a to nemluvím o limitech toho, jaké příslušenství dokážete připojit.

Takže jedinou opravdu spolehlivou a komfortní variantou je speciální hardware. Na trhu je překvapivě velký výběr. Řešení jako Elgato Stream Deck, Rode Streamer, Atomos či Blackmagic Atem jsou ověřená léta používání a každé má své výhody a nevýhody. Já jsem se rozhodl pro Yolobox ULTRA, který na naše potřeby sedí nejlépe.

OPRAVDU UNIVERZÁLNÍ

Yolobox má tu obrovskou výhodu, že jde o řešení typu vše v jednom. Ovládá se přes dotykový displej. Má všechny myslitelné konektory, takže nepotřebujete další doplňky. Má vlastní baterii a slot pro kartu SIM, takže jej můžete používat jak v interiéru, tak exteriéru. Nepotřebuje připojený počítač ani tablet.

To pro nás znamená, že se můžete těšit na špičkové živé vysílání z výstav typu IFA 2024 či CES 2025 anebo třeba z příští konference iPure. Vše se ovládá na kvalitním dotykovém displeji, který má v případě verze ULTRA úhlopříčku osm palců, rozlišení

4 HDMI Inputs

Connect More, Experience More
Amplify Connectivity, Minimize Limitations

ISO Recording

Preserve Every Precious Moment

Stronger CPU

Innovation taken to new depths & possibilities.

Cellular Bonding

Deliver rock-solid reliable videos

4K Streaming

Every Detail Comes Alive

NDI® HX3 & SRT

New ways to expand and evolve

*NDI needs separate activation.

Bigger Battery

75.48Wh.
stream up to 6 hours.

Bigger & Brighter

See Beyond.
Shine Through

1920×1200 bodů a jas až 650 nitů. Uživatelské rozhraní je roky vybroušené a znám jej z předchozích dvou generací, které jsem používal.

V zásadě si připravíte grafiku, titulky a další materiály na kartu SD, vytvoříte si potřebné šablony projektů, a pak už stačí jen naplánovat streaming, vybrat šablonu a jste připraveni vysílat. Pokud máte připojené různé zdroje obrazu, přepínáte mezi nimi podobně jak má třeba udělané živé vysílání Apple v novém Final Cut Pro 2 na iPadu.

U předchozích generací bylo největším limitem to, že Yololiv prodával zvlášť zařízení pro vysílání na výšku a zvlášť na šířku. ULTRA je první generace, které zvládne všechny formáty a všechny běžné streamovací platformy najednou.

ULTRA KVALITNÍ VÝSTUP

Druhým důvodem proč právě Yolobox ULTRA je kvalitní výstupu. Jde o jedno z mála zařízení na trhu s přijatelnou cenovkou, které zvládne vysílat v rozlišení 4K / 30 snímků za sekundu s využitím kodeku H.265 HEVC. Zařízení zároveň umí ISO lokální záznam a ve Full HD zvládne i 60 snímků za sekundu.

Aby bylo možné dostat spolehlivě takový datový tok k divákům, můžete Yolobox ULTRA připojit do sítě fyzicky kabelem, přes WiFi s podporou

standardu WiFi 6 na 2,4 i 5 GHz nebo využít až 3 mobilní datové linky, které umí spojit do jednoho datového toku.

PŘIPOJÍTE COKOLI

Protože chceme Yolobox používat na různé typy vysílání, je pro nás důležité, že k němu dokážete připojit skoro cokoli. Ve studiu můžeme využít čtyři vstupy HDMI, takže není problém kombinovat záběr na celek, detaily a třeba horní pohled. Na cestách je praktičtější použít vstup USB-A či USB-C, přes který připojíte malou webkameru a stále můžete mít skvělý výstup 4K. Samozřejmostí jsou linkový i mikrofonní audio vstup, výstup pro náhledový monitor.

Celé zařízení se navíc umí chovat jako webkamera, takže když jej kabelem USB připojíte k počítači, můžete použít libovolný software typu Teams, Meets, Zoom, Webex atd. a přitom mít komfort snadného přepínání vstupů.

Yololiv má k dispozici i vlastní serverové řešení, které umožňuje vysílat na více platformách současně.

MÁTE SE NA CO TĚŠIT

Postupně se učíme Yolobox ULTRA využívat naplno a začleňovat jej do našeho workflow. Můžete se těšit na reportáže, na lepší živá vysílání k Apple Keynotes, webináře a on-line kurzy.

Hardware Applu ve frontě

Magazín ■ Radim Kroulík

Přesouváme se do období mezi WWDC a představením nových iPhoneů. U Applu člověk nikdy neví, ale je nepravděpodobné, že by Apple přes léto vydal nějakou aktualizaci svého hardwaru. Můžeme se tedy podívat na to, u jakých produktů se vyplatí s nákupem chvíli počkat, a který hardware netrpělivě čeká ve frontě na nový update.

Apple už dávno není firmou malého množství produktů. Ještě se tedy nedostal na úroveň některých svých konkurentů, kteří jsou schopni vedle chytrých telefonů prodávat i chytré ledničky. Ale ani Apple už toho neprodává málo. Je tedy logické, že v danou chvíli dostává prioritu jen část produktové řady a další produkty si musí počkat.

S výjimkou iPhoneů a Apple Watch je předvídání aktualizací spíše věštěním z křišťálové koule, nicméně i u ostatních produktů Apple dodržuje alespoň nějaký (ne)pravidelný cyklus. Než se vrhneme na jednotlivé kategorie, tak jednoduchá rada na úvod. Pokud nutně potřebujete zařízení teď, tak nečekejte a nesppekulujte, jestli se vám nevyplatí počkat. Tou nutnou potřebou nemyslím to, že po zařízení toužíte, ale ve skutečnosti byste si poradili i bez něj. Jde o případy, kdy naprosto objektivně zařízení potřebujete.

IPHONE A APPLE WATCH

Výhodou iPhoneu je, že máme velmi dobrou představu, kdy se dočkáme další řady. Apple s železnou pravidelností představuje nové telefony na začátku září a k novým majitelům se tak dostanou někdy mezi zářím a říjnem. V současné chvíli bych tak nedoporučil nákup iPhoneu 15 (Pro), pokud nyní disponujete

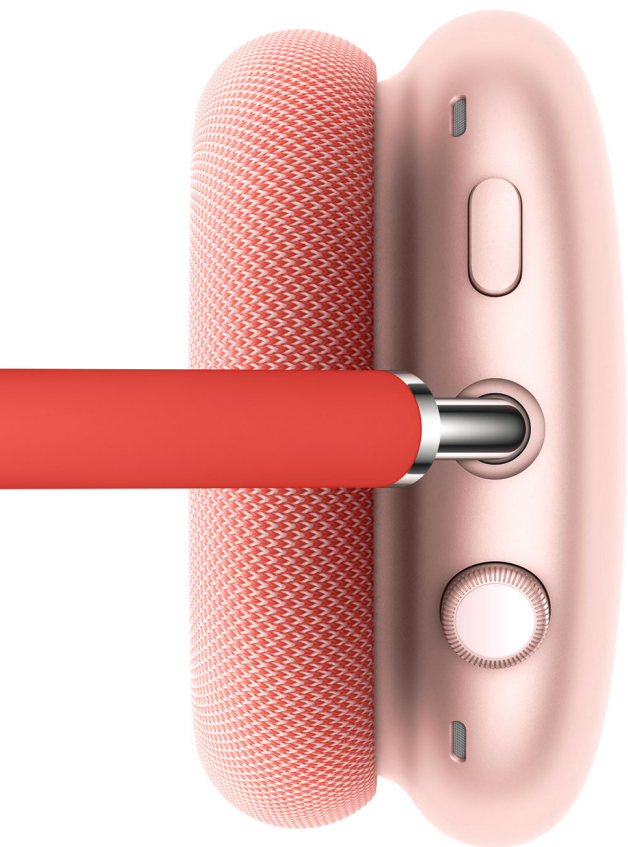
funkčním telefonem. Vzhledem k „jistotě“ blížícího se představení nové řady bych v případě ztráty nebo rozbití současného stroje uvažoval nad dočasným řešením a těch pár týdnů to vydržel s náhradním přístrojem.

Já jsem před nákupem iPhoneu 14 Pro Max fungoval asi 2 měsíce s iPhoneem SE a vyloženě zásadní problém to nebyl. Vzhledem k tomu, že v dnešní době je běžné kupovat si iPhone s vyhlídkou na 4, 5 nebo i více let, tak ty 2 měsíce bych určitě již počkal na nejnovější řadu. Hned na úvod tedy malá výjimka z rady o nesppekulování. 😊

Podobně jsou na tom Apple Watch. Víme, kdy přijdou, a podle toho můžeme přistoupit k plánování upgradu. Navíc letos nás čeká jubilejní desátá generace a uvidíme, jestli se Apple vytáhne podobně jako s iPhoneem X. Přestože jsem velký fanoušek Apple Watch (a konkrétně Ultra), tak narozdíl od iPhoneu určitě neexistuje taková nutnost toto zařízení mít. Pro většinu uživatelů je fungování bez telefonu v podstatě nemyslitelné, ale to samé se určitě nedá říct o hodinkách. Proto bych nyní nákup Apple Watch nedoporučil vůbec nikomu.

IPADY A MACY

iPady se dočkaly velké aktualizace těsně před WWDC. Pokud tedy přemýšlíte o nákupu iPadu,

Ve všech nejnovějších řadách MacBooků je čip M3, od kterého nyní Apple chce rychle utéct k další řadě, což není pro M3 úplně dobrá vizitka.

a není ve hře základní iPad nebo iPad mini, tak rozhodně není na co čekat. Poslední rozestup mezi aktualizacemi iPadů Pro a Air byl přibližně 18 měsíců, takže v iPadech kromě modelu mini není co řešit. Poslední aktualizace iPadu mini proběhla v roce 2021 a vůbec není jasné, jaké jsou s tímto produktem plány. Základní iPad se letos dočkal zlevnění a osobně bych na aktualizaci nyní nečekal.

MacBooky Air a Pro se podobně jako v případě iPadů letos dočkaly aktualizací. Na druhou stranu ve všech nejnovějších řadách je čip M3, od kterého nyní Apple chce rychle utéct k další řadě, což není úplně dobrá vizitka pro M3. Kdy přijdou MacBooky s M4? Jednoduše nevíme, ale vzhledem k tomu, že iPady Pro mají M4 už od května, tak pravděpodobně nebude dlouho trvat, než se tyto čipy objeví

i v MacBooku. Apple již v minulosti aktualizoval MacBook dvakrát v jednom roce, takže ani teď by mě nepřekvapilo, kdybychom se ještě letos dočkali MacBooků Pro a Air s M4.

Jiná situace je u ostatních Maců. Mac mini, Mac Studio a Mac Pro mají čipy M2 a další aktualizace nás určitě čeká brzy. Výjimkou může být Mac Pro, který v minulosti měl nejdelší intervaly mezi generacemi. S podobnou nepravidelností je na tom také iMac, který skočil z M1 rovnou na M3 a jako jediný Mac nedostal M2. Pokud Apple zachová časový interval, tak další iMac bude mít až M5.

AIRPODS A APPLE TV

Jestliže bych měl v nabídce Applu najít jedno zařízení, které bych v současné chvíli nedoporučil koupit, pak jsou to jednoznačně AirPods Max. Tato prémiová sluchátka Apple představil v prosinci roku 2020 a od té doby na ně doslova nešáhl. Máme tu tedy paradox, kdy nejdražší AirPody nemají největší funkce oproti levnějším AirPods Pro a AirPods 3. generace. Doufejme, že se Apple ještě letos vytáhne s druhou generací maxů.

O moc lépe na tom není 3. generace klasických AirPodů, kterou Apple představil v roce 2021. Pravděpodobně není potřeba, aby Apple sekal nové generace každý rok, ale zjevně jsme u maxů

i klasických AirPodsů těsně před novou aktualizací. AirPods Pro 2. generace dostaly drobné vylepšení loni a zde bych v blízké době neočekával novou řadu.

Apple se sice hodně věnuje TV+ a gamingu, ale hardwarově Apple TV nepředstavuje vyloženě nabušené zařízení. Kudy se Apple vydá? Bude se snažit vyrovnat PlayStationu s Xboxem a narve do nové Apple TV čipy M a další nezbytné komponenty, které posunou zařízení do úplně jiné výkonnosti, ale i cenové úrovně? Nebo se Apple spokojí s tím, že nezanedbatelná část uživatelů přistupuje do rozhraní Apple TV+ přes aplikaci své chytré televize a hardware zůstane v pozadí? Apple věnuje spoustu prostoru gamingu, ale bez hardwaru (ať už Mac nebo Apple TV) to nepůjde.

Spokojí se Apple s tím, že nezanedbatelná část uživatelů přistupuje do rozhraní Apple TV+ přes aplikaci své chytré televize a hardware zůstane v pozadí?

HOMEPOD A AIRTAG

U HomePodů by bylo fajn, kdybychom se dočkali oficiálního prodeje také v Česku. Chápu, že kompletní uživatelský zážitek je pouze se Siri, ale zase netvrdíme, že s absencí Siri ztrácí HomePod v domácnosti význam a jen by se na něj prášilo. Velký HomePod 2. generace i HomePod mini není problém objednat na českých eshopech a já jsem se svými HomePody mini zapojenými jako stereo k televizi spokojený.

AirTag společně s AirPods Max smutně čeká na to, až Apple poprvé od vydání první generace přijde s novou řadou. Nevím, jestli v tomto zařízení můžeme očekávat převratné novinky, takže ani zde bych před nákupem nesppekuloval s čekáním na příští generaci.

VISION PRO

Na závěru tu máme Vision Pro. Dosud byl nákup pro největší české fajnšmekry, protože se toto zařízení prodávalo pouze ve Spojených státech, s čímž jde ruku v ruce spousta omezení při používání Vision Pro. V průběhu července bude Vision Pro dostupný také v sousedním Německu, čímž se dostupnost pro české potenciální zákazníky dramaticky zlepší. Uvidíme, jaká bude cena na evropském trhu a kolik bariér při používání zůstane vzhledem k tomu, že stále nebude oficiální podpora pro Česko. Zároveň uvidíme, která řada bude oficiálně prodávána v Česku jako první, a kdy to bude.

Apple ve firmě #7 Google Workspace – vše na webu a v mobilu

Návod ■ Michal Rada

A náš zdánlivě nekonečný seriál o prostředích pro spolupráci, zejména ve firmách, veese pokračuje. Od Microsoftu se přesouváme k druhému největšímu a nejpoužívanějšímu prostředí, a tím je Google Workspace, Google Apps, Google Office, Google Work place... prostě to, jak jej Google zrovna tento týden pojmenovává. Tento týden si velké géčko představíme a řekneme si, s čím si budeme dál hrát.

Podle Microsoftu skoro 75 procent firem používá jeho nástroje. Druhý je pak Google, a to i podle Googlu, který nastoupil do vlaku firemní kolaborace o dost později, což má své výhody i nevýhody. Hlavní nevýhodou je, že Google doposud moc neví, jak se ve firmách opravdu pracuje. Vždy se narozdíl od MS specializoval na koncové uživatele, a tak jde zcela opačnou cestou. Tedy tou, na které se firmy přizpůsobí práci jednotlivce. V malých progresivních organizacích to jistě jde a přináší to i své benefity, ale v klasickém vícegeneračním korporátu tento princip naráží hlavou do zdi, tedy spíš naráží zdi do hlav uživatelů.

Zásadním rozdílem je přístup k fungování s počítačem a mobilním zařízením. Microsoft je do práce, sednete si do kanceláře, pustíte stroj, na něm „widle“ a v nich děláte v různých aplikacích svoji práci. Jste zvyklí na neustálé přepínání a přecházení mezi aplikacemi a úkoly, máte ten svůj zaběhlý workflow a dole na liště spoustu otevřených programů. Princip fungování v prostředí Google je daleko bližší tomu, jak to pojímá třeba Apple. Také máte jednoúčelové aplikace, ale ty jsou vůči sobě navzájem o dost kompaktnější. Google navíc vsadil na princip browser-only tedy vše v prohlížeči, a vy

tak nemáte klasické různé aplikace spuštěné na vašem počítači, nemůžete si je osahat, nejsou to klasické instalované exáče a pro mnoho lidí je takový princip, kdy se to celé děje někde na serveru mimo tu jejich krabičku na stole, vlastně stále nepochopitelný. A věřte mi, že třeba vysvětlovat tenhle rozdíl s prominutím starším uživatelům zvyklým pracovat se svými programy ve svém počítači je občas velký ořech.

CO GOOGLE NABÍZÍ

Tak jsme si trochu ukázali rozdílný přístup a teď jdeme na klasické overview, tedy prolitneme si nástroje, o kterých se budeme dále bavit.

- **GMAIL JAKO CENTRUM:** E-mail buď s vlastním soukromým účtem, nebo na pracovní doméně. Google se ale snaží, aby právě Gmail byl středobodem vaší práce.
- **KALENDÁŘ (GOOGLE CALENDAR):** Jde o klasický pokročilý kalendář, do kterého se postupně integrují i dříve oddělené Úkoly (Google Tasks).
- **DISK (GOOGLE DRIVE):** Diskové úložiště pro dokumenty a soubory, narozdíl od MS jde o jeden nástroj pro soukromá i pracovní data.
- **KANCELÁŘSKÉ APLIKACE DOKUMENTY (DOCS), PREZENTACE (SLIDES) A TABULKY (SHEETS):** Ekvivalent MS Office a Apple iWork aplikací,

také ale jen jako webové či mobilní aplikace s velkou snahou o propojení.

- **KEEP (GOOGLE KEEP):** Mimochodem zcela hloupě někdy automaticky i Googlem překládáno jako Zachovat – jde o poznámkovou aplikaci, jež se chce (ale nejde jí to) srovnávat s MS OneNote anebo s Poznámkami od Applu (tam je srovnání bližší).
- **MEET / SCHŮZKY (GOOGLE MEET):** Komunikační nástroj, jako je Skype či Teams od Microsoftu, poměrně ale ořezaný, jde vlastně jen o chytřejší videokonferenci nově integrovanou rovnou do Gmailu.
- **CHAT / PROSTORY (GOOGLE CHAT / GOOGLE SPACES):** Textově orientovaná komunikační platforma ve firmě a pro týmovou spolupráci, takový chudý příbuzný MS Teams.
- **NÁKRESY (DRAWINGS):** Jednoduché kreslítko pro vložení jednoduchých nákrešů, náčrtků či jednoduchých vektorových diagramů.

Kdo čte seriál pozorně, možná už si všiml toho, že u Google spousta firemních nástrojů zcela chybí. Třeba náhradu za SharePoint pro komplexní správu dat Google vůbec nemá, oproti tomu má dva nástroje pro webové stránky firmy a to Blogger a Google Sites, tedy umožňuje to, co naopak MS nikoliv a to je tvorba webových stránek firmy zahrnujících rovnou i cloudová firemní data.

Ano i Google má (jak se sám chlubí) více než 100 jednotlivých nástrojů, ale třeba takové hledání pro firmy rozdělil do 4 nástrojů a tím si tohle číslo tak trochu uměle navyšuje. Stejně jako Microsoft se svým Azure má i Google platformou pro cloudové pokročilé aplikace (GCP), ale ta normálního uživatele nezajímá.

NA STOLE V POČÍTAČI, V KAPSE PŘES APLIKACE

S přístupem k nástrojům je Google od počátku dosti schizofrenický. Zatímco u mobilu už pochopil rozdíl mezi webem a aplikací (i když ne vždycky správně), na desktopu jedou veškeré nástroje přes webové rozhraní. Tím odpadá instalace aplikací, s výjimkou aplikace Disk Google pro Mac, bez které se ale v pohodě obejdete, narozdíl od takřka nezbytné instalace OneDrive od Microsoftu (viz předchozí díly).

Na Macu si buď nic instalovat tedy nemusíte a pak vám stačí prohlížeč a záložky na aplikace s adresami jako je gmail.com, calendar.google.com, meet.google.com, chat.google.com, drive.google.com, nebo třeba docs.google.com, a budete spokojeni. Velice často dostávám otázky, jak je to s fungováním v Safari? Je pravdou, že ještě před několika lety byly zejména kancelářské nástroje od Google

v Safari naprostým utrpením. Jak už to tak se Safari bývá, mohl si za to Apple sám, když sice formálně jakoby respektoval mezinárodní webové standardy, ale v praxi na to kašlal, a tak třeba klávesové zkratky v Tabulkách Google nefungovaly buď vůbec, anebo dělaly něco naprosto jiného. Před třemi lety jsem tak ještě uživatelům Maců doporučoval si stáhnout do macOS prohlížeč Chrome. Teď už je to tak napůl, spousta lidí s nástroji géčka v Safari pohodově pracuje, pokud jste ale naprosto závislí na klávesových zkratkách a třeba na přesouvání focusu v aplikaci přes klávesy, Chrome bych bohužel stále doporučil. Psal jsem o tom před časem ve velkém srovnání funkčnosti webových prohlížečů, tak se kdyžtak mrkněte.

Pokud chcete s dokumenty a soubory ve vašem cloudu firmy pracovat ve Finderu, pak si nainstalujte aplikaci Disk Google. Kdysi byly tyto aplikace dvě, jedna pro osobní disk a druhá pro firemní disk, naštěstí se Google uklidnil, a tak máme teď jen jednu. Hurá. Instalace se děje z webu drive.google.com kde se vám v ideálním případě zobrazí banner, že na tomto počítači není Disk nainstalován a nabídne se vám instalace. Pokud ne, jednoduše otevřete nabídku Nastavení a máte tam hned jako první volbu instalaci Disku pro počítač. Instalace a funkčnost (oproti OneDrivu)

je zcela bezproblémová, nebudete mít obtíže ani s přístupem offline a ani se synchronizací velkých souborů.

Ovšem pozor. Ona bezproblémovost synchronizace je způsobena také tím, že třeba v případě dokumentů se nesynchronizuje dokument jako takový, ale jen odkaz na něj. Jak už jsem naznačoval, soubory interních formátů Google (jako.gdoc,.gslide,.gsheet) jsou vlastně jen zástupci s odkazy. Tedy s tím je nutno počítat. Pokud si je pak označíte pro offline režim, ve skutečnosti se uloží do prohlížeče a ne jako soubor na disk. Ale to vás trápit nemusí. Pro tyhle pokročilé funkce už ale se Safari nevystačíte, a musíte si nainstalovat Chrome nebo Edge.

Na mobilu je to jednodušší, tam si klasicky nainstalujete postupně všechny potřebné aplikace z App Store, rozhodně to bude chtít Disk Google, pokud budete chtít ke cloudu přistupovat z mobilní systémové aplikace Soubory, pak Dokumenty, Tabulky a Prezentace pro jejich zobrazení a editaci a Gmail pro přístup k poště i se schůzkami Meet a spoluprací v rámci Chatu. Ano, Meet i Chat mají své samostatné aplikace, ale pokud používáte i appku Gmail tak sám Google vás bude nutit k tomu, abyste si zapnuli podporu v Gmailu a aplikace odinstalovali.

A nebojte, příště budeme pokračovat a bude i pár tipů navíc.

NEXT

